

Sygn. akt *XIII GC 3011/16*

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 kwietnia 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, XIII Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia S.R. Dariusz Rogala

Protokolant: st. sekr. sąd. Anna Hodała

po rozpoznaniu w dniu 10 kwietnia 2017 roku w Łodzi na rozprawie sprawy

z powództwa Towarzystwa (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko (...) spółce akcyjnej z siedzibą w Ł.

o zapłatę

1) oddała powództwo;

2) zasądza na rzecz (...) spółki akcyjnej z siedzibą w Ł. od Towarzystwa (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 1.817 (jednego tysiąca siedemnastu) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt *XIII GC 3011/16*

UZASADNIENIE

W pozwie z 7 XII 2016 Towarzystwo (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. wniosła o zasądzenie od pozwanej kwoty 6.600,06 zł wraz z odsetkami oraz zwrotu kosztów procesu wg norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu wskazano, iż powódka wypłaciła odszkodowanie w wysokości 6.600,06 zł A. Ł., która zajmowała lokal w Galerii (...) w Ł., który to lokal z 13 na 14 kwietnia 2015 r. został zalany wskutek rozklejenia się papy nad częścią budynku. Następnie powódka zwróciła się do pozwanej jako ubezpieczyciela sprawcy szkody z tytułu umowy ubezpieczenia OC z roszczeniem regresowym, jednak pozwana odmówiła zapłaty (pozew, k. 2 i n.).

W odpowiedzi na pozew (...) spółka akcyjna z siedzibą w Ł. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki zwrotu kosztów procesu wg norm przepisanych. W uzasadnieniu pisma pozwana wskazała, że kwestionuje żądanie pozwu, tak co do zasady, jak i co do wysokości, albowiem powódka ich nie udowodniła. Pozwana zarzuciła, że załączona do pozwu wystawiona przez nią polisa, nie jest policą OC, lecz gwarancją ubezpieczeniową na zabezpieczenie roszczeń spółki (...) przeciw spółce (...), a wystawiona była na okres od 13 IX 2012 do 30 VI 2013, zaś szkoda miała miejsce w 2015 r., wobec czego pozwana podniosła zarzut braku legitymacji procesowej biernej. Nadto pozwana zarzuciła, że powódka nie przedstawiła dowodów na odpowiedzialność za zalanie, wysokość roszczenia, zaś wątpliwości budzi powierzchnia z kosztorysu (odpowiedź na pozew, k. 44 i n.).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny

W nocy z 13 na 14 IV 2015 zalaniu uległ lokal w Galerii (...) w Ł. zajmowany przez A. Ł.. W toku postępowania likwidacyjnego prowadzonego przez powódkę zgromadzono dokumenty, z których wynika, że przyczyną zalania było rozklejenie się papy nad częścią budynku, co było następstwem złej obróbki przejścia dachowego, które to prace wykonywała (...) sp. z o.o. w Ł. na zlecenie Przedsiębiorstwa (...) sp. z o.o. w Ł.. Poszkodowana A. Ł. po zdarzeniu

zgłosiła szkodę powódce, jako ubezpieczycielowi mienia, która uznała swoją odpowiedzialność i wypłaciła A. Ł. przysługujące jej z tytułu ubezpieczenia odszkodowanie w kwocie 6.600,06 zł. Powódka zwróciła się do pozwanej z roszczeniem regresowym o zapłatę kwoty wypłaconej poszkodowanej tytułem likwidacji szkody, lecz ta odmówiła zapłaty, nie widząc podstaw do uznania swej odpowiedzialności w sprawie (okoliczności bezsporne).

Pozwana wystawiła polisę uniwersalną (...) nr 953- (...). Została ona wystawiona z tytułu gwarancji ubezpieczeniowej należytego wykonania kontraktu na okres do 13 IX 2012 do 30 VI 2013; gwarancja ta została wystawiona na zlecenie (...) sp. z o.o. w L.. Beneficjentem gwarancji było Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o. w L. (polisa, k. 27).

Pozwana nie zapłaciła powódce dochodzonego w sprawie roszczenia (okoliczność bezsporna).

W tej części uzasadnienia dodatkowo można wskazać, że bezskuteczne pozostało oświadczenie pozwanej z odpowiedzi na pozew, w którym zaprzeczyła wszystkim twierdzeniom pozwu za wyjątkiem wprost przyznanych (k. 45). Nie można bowiem odpowiadając na pozew twierdzić, że się nie zgadzając z pozvem przeczy wszystkim faktom powołanym przez powoda, poza tymi, które wyraźnie się przyzna; fakty i dowody związane z konkretnymi okolicznościami, z którymi się pozwana nie zgadza, powinna ona wskazać, jeśli ma to służyć obronie jej racji, powinna się ona ustosunkować do twierdzeń strony powodowej (vide teza z uzasadnienia wyroku SN z 9 lipca 2009 r. III CSK 341/08, Lex 584753).

Sąd Rejonowy zważył, co następuje

Powództwo, jako nieusprawiedliwione co do zasady, podlegało oddaleniu w całości.

Sąd podzielił zarzut pozwanej, że nie posiada ona legitymacji procesowej biernej w niniejszej sprawie.

O istnieniu czy też braku legitymacji procesowej decyduje prawo materialne związane z konkretną sytuacją będącą przedmiotem sporu między stronami. Strona ma legitymację procesową wówczas, gdy na podstawie przepisów prawa materialnego jest uprawniona do występowania w określonym procesie cywilnym w charakterze powoda lub pozwanego, to jest gdy z wiążącego strony procesu stosunku prawnego wynika zarówno uprawnienie powoda do zgłoszenia konkretnego żądania, jak również obowiązek pozwanego do jego spełnienia. Legitymacja procesowa stanowi przesłankę materialnoprawną, sąd dokonuje oceny jej istnienia w chwili orzekania co do istoty sprawy (wyrokowania), a brak legitymacji procesowej – czynnej bądź biernej – prowadzi do oddalenia powództwa.

Z całą mocą należy zaznaczyć, że do pozwu powódka załączyła polisę OC wystawioną przez pozwaną i z tej polisy wywodzi odpowiedzialność pozwanej (k. 3). Wręcz w replice na odpowiedź na pozew, gdy powódka już знаła zarzuty procesowe pozwanej, ponownie odwołała się do załączonej do pozwu polisy wskazując, że została jej przekazana przez sprawcę szkody (k. 57). Wskazać więc należy, że aktualnie przyjmuje się, iż art. 321 § 1 KPC, określając granice wyrokowania, wskazuje, że nie można wyrokować co do rzeczy która nie była przedmiotem żądania, czyli zasądzić czegoś innego niż strona żądała i w konsekwencji żądanie powództwa określa nie tylko jego przedmiot (kwota), lecz również jego podstawa faktyczna. Z tego względu oparcie wyroku na podstawie faktycznej niepowołanej przez powoda, w tym zasądzenie sumy pieniężnej, która wprawdzie mieści się w granicach kwotowych powództwa, lecz z innej postawy faktycznej, jest orzeczeniem ponad żądanie w rozumieniu art. 321 KPC (vide przykładowo: teza z uzasadnienia wyroku SN z 18 marca 2005 r. II CK 556/04, OSNC 2006, z. 2, poz. 38; teza z uzasadnienia wyroku SN z 7 listopada 2007 r. II CSK 344/07, Lex 388844). Tak więc podstawą wyrokowania, a więc i podstawą legitymacji procesowej pozwanej, mogła być li tylko polisa załączona do pozwu, a znajdująca się na k. 27.

Godzi się więc przypomnieć, że gwarancja ubezpieczeniowa nie jest tym samym co umowa ubezpieczenia OC; odróżnienie to wynika wyraźnie z art. 4 ust. 7 pkt 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, który umowy ubezpieczenia i umowy gwarancji ubezpieczeniowej wymienia jako odrębne rodzaje czynności ubezpieczeniowych. Należy więc wskazać, że do elementów przedmiotowo istotnych gwarancji należy określenie przedmiotu zobowiązania gwaranta, a więc wskazanie rezultatu, który gwarancja zabezpiecza, jak również uprawnienia, jakie z niej wynika przez podanie sumy gwarancyjnej, którą gwarant zobowiązuje się kontrahentowi zapłacić, jeżeli – z powodu niewykonania na jego rzecz określonego świadczenia przez inną osobę (dłużnika głównego)

– złoży on gwarantowi żądanie zapłaty o określonej treści i w określonej formie oraz ewentualnie spełni inne formalne warunki zapłaty wskazane w umowie. Innymi słowy, treść tej umowy sprowadza się do zagwarantowania wypłaty przez gwaranta (ubezpieczyciela) na rzecz beneficjenta (gwarantariusza) określonego świadczenia pieniężnego na wypadek zajścia określonego w gwarancji zdarzenia (wyrok SN z 16 XII 2009 r., I CSK 281/09, OSNC 2010 nr 6, poz. 92).

Z załączonego dokumentu gwarancji wynika zaś jednoznacznie, że pozwana, na zlecenie spółki (...), udzieliła gwarancji ubezpieczeniowej należytego wykonania kontraktu, której beneficjentem jest spółka (...). Na tej podstawie z gwarancji tej zaspokoić się może więc jedynie tylko beneficjent gwarancji – spółka (...) (albo podmioty które weszły w jej miejsce). Natomiast powódka nie wywodzi swoich roszczeń od spółki (...), lecz od A. Ł. (na rzecz której wypłaciła odszkodowanie jako jej ubezpieczyciel); atoli A. Ł. nie jest beneficjentem przedmiotowej gwarancji, wobec czego nie może z niej realizować uprawnień. Albowiem **gwarant z gwarancji ubezpieczeniowej jest legitymowany biernie tylko w sprawie z powództwa beneficjenta gwarancji, wzgl. podmiotu, który wszedł w prawa beneficjenta gwarancji; taki gwarant z gwarancji ubezpieczeniowej nie posiada legitymacji procesowej biernej w sprawie z powództwa ubezpieczyciela, na którego przeszła w trybie art. 828 § 1 zd. 1 KC wierzytelność innego podmiotu niż beneficjent gwarancji wobec dłużnika zlecającego udzielenie gwarancji ubezpieczeniowej**. Wniosek ten petryfikują również cechy gwarancji ubezpieczeniowej – choćby jej formalny charakter, sprzeciwiający się ekstensywnemu interpretowaniu zapisów dokumentu gwarancji.

W konsekwencji powódka występując z roszczeniem regresowym o zapłatę kwoty wypłaconej tytułem likwidacji szkody nie wykazała, aby pozwana odpowiadała wobec A. Ł. za sprawcę szkody – co było niezbędne dla stwierdzenia posiadania przez (...) spółkę akcyjną z siedzibą w Ł. legitymacji procesowej biernej. Bowiem zgodnie z art. 828 § 1 KC jeżeli nie umówiono się inaczej, z dniem zapłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na ubezpieczyciela do wysokości zapłaconego odszkodowania. W tym przypadku osobą trzecią odpowiedzialną za szkodę jest (...) Sp. z o.o. z siedzibą w Ł.. Powódka, wypłaciwszy odszkodowanie A. Ł., nabyła potencjalną wierzytelność tejże A. Ł. wobec spółki (...); lecz – co należy powtórzyć – gwarancja ubezpieczeniowa na zlecenie spółki (...) została wystawiona przez pozwaną, lecz jej beneficjentem nie była A. Ł., lecz spółka (...) (od której to spółki powódka nie wywodzi swojej wierzytelności).

Niezależnie od powyższego gwarancja ubezpieczeniowa została wystawiona na okres do 30 VI 2013, zaś – jak wynika z pozwu – szkoda miała miejsce w IV 2015 i również z tego względu pozwana nie posiada legitymacji w sprawie. Gwarancja jest bowiem wystawiana na określony okres czasu i po nim wygasa.

Jak zaś już wskazano, brak legitymacji procesowej uzasadnia oddalenie powództwa (por. teza I.3 do art. 65 [w:] K. Piasecki {red.}, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, t. 1, wyd. 5, Warszawa 2010, Nb. 3, Legalis). Jest to wystarczające do oddalenia powództwa bez potrzeby ustalenia, czy zachodzą wszystkie inne przesłanki prawnomaterialne uzasadniające jego uwzględnienie, których badanie jest zbędne; dowody na pozostałe okoliczności podnoszone przez powódkę podlegały więc pominięciu.

Już powyższe zważenie, z uwagi na materialną akcesoryjność wierzytelności o odsetki względem należności głównej (por. art. 481 § 1 KC), jest wystarczające również do oddalenia powództwa w zakresie żądania odsetek od roszczenia głównego (accessorium sequitur principale).

Mając na uwadze powyższe – na podstawie przywołanych przepisów – należało orzec jak w pkt. 1 sentencji i oddalić powództwo w całości.

O kosztach procesu sąd – na podstawie art. 98 § 1 KPC – orzekł z zastosowaniem zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Znajduje to uzasadnienie w fakcie, że powództwo-żądanie powódki zostało oddalone, zgodnie z wnioskiem pozwanej. To więc powódka uległa w sprawie w zakresie swojego żądania i to ją winny ostatecznie obciążać koszty procesu, w tym koszty strony pozwanej.

Na koszty procesu pozwanej składały się tylko koszty zastępstwa procesowego w postaci wynagrodzenia pełnomocnika w wysokości 1.800 zł (§ 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat

czynności adwokackie {Dz.U. 2015 r., poz. 1800, ze zm.}) i 17 zł tytułem opłaty skarbowej od złożenia dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa w postępowaniu sądowym (k. 47 i 48).

Mając na uwadze powyższe – na podstawie art. 108 § 1 zd. I oraz art. 109 § 2 KPC w zw. z przywołanymi przepisami – sąd, w pkt. 2 sentencji wyroku, postanowił zasądzić na rzecz pozwanej od powódki sumę powyższych pozycji, tj. kwotę 1.817 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

ZARZĄDZENIE

(...)